

คริสเตียนจะจัดการกับเรื่องการเงินอย่างไร?

ศิลาเวซ กาญจนมุกดา

ทรัพย์สินเงินทองของนอกกายเป็นเรื่องที่ต้องสร้างและสรรหาแต่การที่จะได้มามากน้อยแค่ไหนอย่างไร และได้มาเพื่ออะไรนั้นย่อมขึ้นอยู่กับคุณสมบัติและคุณภาพภายในตัวของบุคคลผู้นั้น

2. คริสเตียนจะร่ำรวยโดยไม่รักเงินได้หรือไม่?

ในพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิมแสดงให้เห็นว่า ความมั่งคั่งร่ำรวยอยู่ที่การมีฝูงปศุสัตว์ใหญ่นับตั้งแต่แพะ แกะ วัว ไปจนถึงอูฐ รวมทั้งพืชผลทางการเกษตรอื่น ๆ ซึ่งล้วนเป็นทรัพย์สินในภาคเกษตรกรรม ส่วนที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ เป็นที่น่าสังเกตว่าตั้งแต่ยุคโบราณมาจนถึงปัจจุบัน การมีที่ดินหรือการครอบครองที่ดินเอาไว้มาก ๆ ย่อมแสดงถึงฐานะ แม้ในยุคนี้จะมีวัตถุอย่างอื่นที่แสดงถึงความมั่งมี อย่างเช่น เพชร นิลจินดา พลอย ทอง และน้ำมันก็ตาม ซึ่งล้วนผูกพันอยู่กับพื้นดิน หรือที่เรียกว่าทรัพย์สินทางธรรมชาติ อันเป็นแหล่งที่มาแห่งคุณค่าของเงินทั้งสิ้น นี่ยังไม่นับเงินสดและทรัพย์สินอื่น ๆ ที่มนุษย์ครอบครองและบริโภค ที่คิดว่าและเชื่อว่าเป็นความสุขสบายศักดิ์ศรี เกียรติยศ และอำนาจวาสนาบารมี ความจริงนอกจากสรรพสิ่งต่าง ๆ ดังได้กล่าวมาแล้ว ซึ่งเป็นทรัพย์สินของนอกกาย มนุษย์ยังมีบางอย่าง que แสดงถึงความร่ำรวยอยู่ในตัวที่ถูกมองข้าม นั่นคือ ความสามารถ การศึกษา สติปัญญา ความซื่อสัตย์ และคุณธรรมอื่น ๆ อันเป็นสมบัติภายในตัว ซึ่งในภาษาเศรษฐศาสตร์และการเงิน เรียกว่า “เครดิต” ที่ใช้ประกอบการกู้หนี้ยืมสินและการทำเงิน

ความร่ำรวยในทรัพย์สินเงินทองของนอกกาย เป็นเรื่องที่ต้องสร้างและสรรหาแต่การที่จะได้มามากน้อยแค่ไหนอย่างไร และได้มาเพื่ออะไรนั้นย่อมขึ้นอยู่กับคุณสมบัติและคุณภาพภายในตัวของบุคคลผู้นั้น คริสเตียนที่มั่งคั่งอาจจะหากินกับคริสเตียนด้วยกันเอง แม้แต่การที่จะถวายสักบาทเดียวก็ยังหวังผลประโยชน์ตอบแทนทั้งในเชิงการค้าพาณิชย์ และอิทธิพลอำนาจชื่อเสียงเกียรติยศ นักธุรกิจคริสเตียนคนหนึ่งเคยพูดว่า

“ถ้าการทำธุรกิจ ในการลงทุนไปครั้งนี้ได้กำไร ก็จะถวายสิบลด”

ฟังเผิน ๆ ดูดี แต่ถ้าดูลึก ๆ และคิดรอบคอบแล้วไม่ดี เพราะนักธุรกิจผู้นี้โดยปกติแล้วไม่ได้ถวายสิบลด เพราะฉะนั้นการลงทุนครั้งนี้เขาก็ถัวพลาด จึงตั้งเงื่อนไขกับพระเจ้าว่าถ้าได้กำไรจะถวายสิบลด เขาคิดว่าเขาเองสำคัญใหญ่นัก จึงท้าทายและต่อรองกับพระเจ้า เขาคิดว่าพระเจ้าคงจะอยู่ไม่ได้ถ้าไม่มีเงิน และคนหยิ่งยโสอย่างเขาทำเงินสิบลดให้ คนอย่างนี้เป็นคนที่มีพระเจ้าและใช้พระเจ้าเพื่อ

เสริมบารมี ศักดิ์ศรีเกียรติยศ อำนาจและความมั่งคั่งของตนเอง การถวายพระเจ้าจึงเสมือนการให้ทิบและสินบน

ดังนั้นจึงไม่แปลกที่คริสเตียนผู้มั่งคั่งบางคนจ่ายเงินซื้ออาหารให้สุนัขพันธ์ต่างประเทศปีหนึ่ง ๆ มากกว่าการถวายให้กับคริสตจักรเสียอีก (แต่ถ้าพูดตามภาษาพื้นบ้าน คนเขาก็จะพูดกันว่า “ให้หมา มากกว่าให้โบสถ์”) ที่เป็นดังนั้นเพราะว่าภาวะจิตสำนึกในเรื่องทรัพย์สินเงินทองยังเป็นเรื่องของ การบริโภควัตถุซึ่งถือว่าสำคัญที่สุดกว่าสิ่งอื่นใดหมด การที่เศรษฐีหนุ่ม (มัทธิว 19:16-33) อวดตัวในตอนนั้น นอกจากความเก่ง ความสามารถที่เป็นคนมีทรัพย์สินสมบัติมากแล้ว ยังเก่งในเรื่องศาสนาเสียด้วย แต่ก็ยังไม่สำคัญเท่ากับอีกสิ่งหนึ่งที่เขาขาดไปคือ การรักมนุษย์และการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

การที่เราถวายทรัพย์สินแด่พระเจ้านั้นเรารู้้อยู่ ว่า มิได้หมายถึงการเอาเงินทองโยนขึ้นท้องฟ้าแล้ว ทูตสวรรค์หะลงมารับเงินนั้นไป แต่เราถวายพระเจ้าเพื่อใช้จ่ายเงินนั้นด้วยรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายสุดท้ายคือ การประกาศพระกิตติคุณ และการช่วยเหลือในฝ่ายจิตวิญญาณนั่นเอง ตลอดทั้งการช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่เพื่อนมนุษย์ด้วยกัน พระเจ้าทรงถือว่าเป็นการบริโภคฝ่ายจิตวิญญาณหรือ การล่าสมบัติสมบัติไว้ในสวรรค์ (มัทธิว 19:21) แต่การที่เศรษฐีจะช่วยเหลือคนอื่น แบ่งปันและแจกจ่ายให้คนอื่นที่เป็นเพื่อนมนุษย์ด้วยกันนั้นก็ยากมาก เพราะกว่าจะเป็นเศรษฐี เขาผู้นั้นได้ใช้ความพยายาม ความสามารถสติปัญญา การลงทุนเพื่อแสวงหากำไรและผลประโยชน์ทั้งทางตรง ทางอ้อม ทั้งทางตรงและคดโกงจากเพื่อนมนุษย์ด้วยกันด้วยวิธีต่าง ๆ กว่าจะเป็นเศรษฐีได้แล้วจะให้เอาทรัพย์สินเงินทองเหล่านั้นกลับไปแจกจ่ายเพื่อใช้จ่ายกันง่าย ๆ อย่างที่พระเยซูทรงแนะนำนั้นก็เป็นเรื่องยาก และ “เป็นทุกข์” (มัทธิว 19:22) เพราะจิตใจและวิญญาณจิตนั้นผูกพันอยู่กับความเชื่อว่า “การรับเป็นเหตุให้มีความสุขมากกว่าการให้” คนเหล่านี้เชื่อว่า ทรัพย์สินเงินทองเป็นแหล่งและบ่อเกิดแห่งความสุข และเป็นตัวกำหนดวิถีชีวิตที่ดี

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า ความมั่งคั่งร่ำรวยในทรัพย์สินเงินทองของมนุษย์นั้นมิได้เกิดขึ้นจากองค์ประกอบภายนอกเพียงสถานเดียว แต่เกิดจากคุณภาพภายในของบุคคลผู้นั้น ซึ่งเป็นทั้งของประทานและตะลันต์ เป็นความสามารถของผู้นั้นเป็นความอดทน ประหยัด และปัญญาไหวพริบ ความกล้าหาญ การตัดสินใจและประสบการณ์ แต่ทั้งนี้มิได้รวมถึงคุณสมบัติและคุณภาพฝ่ายจิตวิญญาณของผู้นั้นที่เขาจะปรนนิบัติพระเจ้าหรือเงินทองเพราะถ้าเขาผู้นั้นปรนนิบัติพระเจ้า เงินทองก็จะไหลมาจาก ก๊อกลงขันพันธสัญญาเพื่อการทำงานของพระเจ้า ในการที่จะทำให้คนบาปได้ยื่น ใต้ฟังพระกิตติคุณซึ่งจะนำไปสู่การรับเชื่อและการเป็นสาวก เรียกว่าเกิดผล ตามหนังสือยอห์น บทที่ 15 ข้อ 1 – 17 ซึ่งกระทำให้เขาผู้นั้นมีความสุขตามมาตรฐานของพระเจ้า

แต่ถ้าผู้ใดปรนนิบัติเงินทอง แม้มีทรัพย์สมบัติร่ำรวยและมีความสามารถในการประกอบอาชีพ และในการประพฤติตามธรรมเนียมปฏิบัติของมนุษย์ แต่เป็นคนเห็นแก่ตัว ขาดความรักของพระเจ้าในตัวที่จะรักคนอื่นอย่างเสรีเหมือนผู้หนึ่ง แม้จะพบพระเยซู แต่ผลก็คือความทุกข์ ซึ่งตรงข้ามกับศักดิ์สิทธิ์ เพราะท่าทีภายในจิตใจของเขาทั้งสองในการแสวงหาเพื่อที่จะพบพระเยซูนั้นแตกต่างกัน ผลจึงต่างกัน ความแตกต่างนั้นก็คือ การปรนนิบัติพระเจ้าหรือการปรนนิบัติเงินทอง ซึ่งเป็นธาตุแท้ที่มนุษย์ด้วยกัน อาจจะมองไม่เห็นแต่พระเจ้าทรงเห็นและรู้ชัดเจนในธาตุแท้ของแต่ละคน

ท่าทีภายในจิตใจที่ผิด ๆ เกี่ยวกับเรื่องเงินทองและทรัพย์สิน เช่น

1. คนเราอยู่ในสังคม

ต้องมีอิทธิพล มีอำนาจ และเงินคือที่มาของอิทธิพลและอำนาจ มีเงินมีอิทธิพล มีอำนาจแล้วก็มีความสุข เหมือนกับสมัยหนึ่งของไทยเราที่เคยกล่าวกันว่า “งาน คือ เงิน เงิน คือ งานบันดาลสุข” ก็เลยทำงานกันทุกรูปแบบ ทั้งงานดี งานชั่ว งานผิดกฎหมาย ผิดศีลธรรม เอาหมดขอเพียงให้ได้เงิน สุดท้ายก็กลายเป็น “เงิน คือ งานบันดาลทุกข์”

ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ มติชน รายงาน ฉบับ วันพฤหัสบดี ที่ 12 มิถุนายน 1997 ระบุว่า มีเศรษฐกิจนอกกฎหมายของประเทศไทย ในช่วงปี 1993-1995 และเงินจำนวนมหาศาลดังนี้

ชื่อธุรกิจ	ล้านบาท/ปี
1. ยาเสพติดผ่านประเทศไทย	1 แสน
2. ค่าบริการโสเภณี	4.5-5.0 แสน
3. ค่าบริการนายหน้าค่าโสเภณี/แรงงานเข้าไทยไปญี่ปุ่น ได้หวัน เยอรมัน	6.8 แสน
4. การค้าอาวุธสงคราม	1.3-6.2 แสน
5. น้ำมันเถื่อน	8.5 พัน
6. หวยใต้ดิน	3 แสน
7. พนันบอล	5 หมื่น
8. บ่อนการพนัน	1 แสน – 1 ล้าน
รวม	1.1-2.1 ล้านล้านบาท

งานผิดกฎหมายหลายอย่างกลับเป็นที่ยอมรับกันแบบลับ ๆ หรือภายใน เช่นเดียวกับงานผิดศีลธรรม ผิดจริยธรรมมนุษย์ ที่มนุษย์กระทำกันเพื่อเงิน ทั้งนี้เพราะกฎหมายเอื้อมไม่ถึง เลี้ยงกฎหมายหรือไม่ก็ใจหिनใจแข็งกระด้าง ทำความผิดความบาปจนเคยชินเปรียบเสมือนรถติดในกรุงเทพฯ ทั้ง ๆ ที่เรารู้ว่า เสียเวลาทรัพย์สินเงินทองมากมายในแต่ละปี และอากาศเป็นพิษ ที่สำคัญคือมลภาวะทางจิตใจแต่นาน ๆ เข้าเราก็เริ่มปรับตัวให้เคยชิน ให้เข้ากับสิ่งไม่ดีเหล่านั้น และเราก็ปลอบใจตัวเอง ทำใจให้ได้

ยอมรับมันซะก็สิ้นเรื่อง และเราก็ร้องเพลง ฟังเพลงจากวิทยุ จากเทป หรือหาอะไรมาทำให้เพลิน ๆ ไป เป็นการยอมจำนนต่อสภาพ ดังนั้นจึงไม่แปลกอะไรที่บางแห่ง บางประเทศเปิดให้มีบ่อน หรือเล่นการพนันอย่างผิดกฎหมาย ให้มีหรือให้คนเป็นโสเภณีได้ ให้มีการจำหน่ายภาพหนังสือ และสื่อช่วยยู่ทางกามารมณ์ได้ ให้มีกระเทยได้ เมื่อเรายอมรับเงินเป็นที่มาแห่งอำนาจ มันก็มีอำนาจจริง ๆ เพราะเรटकเป็นทาสมันเสียแล้ว

2. ความสตัยซ์คือความโง่

เพราะโลกเราในปัจจุบันนี้หากยังมัวมายึดถือความสตัยซ์ชื้ออยู่ ก็จะยากจนและกระจอกงก่องยจะอยู่ในสังคมโลกทุกวันนี้ได้อย่างไร อุดมการณ์นะมันกินได้ชะที่ไหนล่ะ ดังจะเห็นได้จากการปลุกฝังค่านิยมดังกล่าวนี้ ในสังคมที่ผู้นำสังคมในระดับต่าง ๆ ซึ่งนับเป็นมลภาวะของจิตใจเป็นอย่างมากอยู่ในยุคปัจจุบัน เพราะในปัจจุบันมีการถ่ายทอดการ โกง วิธีการซึกแซ็ก การกินตามน้ำ ทวนน้ำ ครูบาอาจารย์เดี๋ยวนี้ก็เป็นเรื่องจ้งสมชื้อ เพราะสอนเพื่อค่าจ้งและรับจ้งสอน ศิษยาภิบาล คนประกาศก็เป็นอาชีพคือเทศนาเพื่อค่าจ้ง ทำงานคริสเตียนเพื่อค่าจ้ง คนเหล่านี้สตัยซ์ชื้อต่อกฎหมายแรงงานดีมาก เพราะเมื่อมีปัญหาจะควักกฎหมายแรงงาน และสวัสดิการสังคมมาอ้างได้อย่างแม่นยำ

โปรดอย่าลืมนะว่าความมั่งมีและร่ำรวยทรัพย์สินเงินทองนั้น ไม่ใช่ความบาปมีตัวอย่างให้เห็นอยู่ในพระคัมภีร์เดิมว่าเมื่อผู้ใดที่เชื่อฟังและรักพระเจ้า พระเจ้าก็ทรงอวยพระพรให้มั่งคั่งไม่ว่าจะเป็นอับราฮัมและโยบ แม้โซโลมอนเมื่อทูลขอปัญญา เพื่อการปกครองดูแลประชากรของพระเจ้า พระองค์ก็ทรงประทานให้พร้อมกับความมั่งคั่ง

ที่มา : พระคริสตธรรมประทีป สหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย, ปีที่ 48 ฉบับที่ 258 กันยายน – ตุลาคม 1997, หน้า 23-25.